

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 21P/259/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712212483
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Pagáč
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5712212483.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Sudca Okresného súdu Martin, JUDr. Dušan Pagáč, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa:

S. S., nar. XX.XX.XXXX,

zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, t.č. v O. O., ul. E. XX, S., dieťa matky: X. S., nar. XX.XX.XXXX, t.č. na neznámom mieste (otec v rodnom liste neuvedený), v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Nariaďuje sa ústavná starostlivosť nad maloletým S. S., nar.

XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v O. O., ulica E. Č.. XX, XXX XX S., s účinnosťou od 05.09.2012.

II. Matka X. S., nar. XX.XX.XXXX je povinná platiť na maloletého S.

S. výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené,

nepnoleté dieťa, podľa osobitného predpisu, vždy vopred, do 20-teho dňa v mesiaci, s účinnosťou od 05.09.2012, a to O. O. v S..

III. Dlh na výživnom za obdobie od 05.09.2012 do 31.01.2013, v sume 128,79 €, zaplatí

matka X. S. O. O., ulica E. Č.. XX, v S., do

30.04.2013.

IV. Nariaďuje sa O. O. v S., aby dvakrát do roka predložil súdu správu o vykonávaní ústavnej starostlivosti o maloletého S. S., a to vždy do 30.06. a 30.12. každého roka.

V. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Podaním zo dňa 28.08.2012 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine žiadal, aby súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým S. S..

Uznesením č.k. 21P/259/2012-17 zo dňa 31.08.2012 Okresný súd Martin vydal predbežné opatrenie, ktorým dočasne odovzdal maloletého S. S. do starostlivosti O. O. na ul. E., I. S.. Starostlivosť o maloletého sa v tomto detskom domove vykonáva od 05.09.2012.

Súd vo veci vykonal dokazovanie vypočutím zástupcu kolízneho opatrovníka, vypočutím zástupcu detského domova, spisom Okresného súdu Martin sp. zn. 12P/247/2012, a listinami založenými v spise.

Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"), pestúnska starostlivosť a ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená, a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti, najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálno-právnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 91 ods. 2 vyhlášky č. 543/2005 Z.z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špeciálny súd a vojenské sudy ak súd nariadil nad maloletým dieťaťom ústavnú starostlivosť alebo mu uložil ochrannú výchovu, sústavne sleduje spôsob ich výkonu a najmenej dvakrát do roka hodnotí ich účinnosť. Na tento účel súd najmä vyžaduje od zariadenia, do ktorého bolo maloleté dieťa umiestnené, pravidelné správy o maloletom dieťati, prípadne sleduje spôsob ich výkonu návštevami sudcu v zariadení, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 32 ods. 5 Zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najmenej raz za šesť mesiacov predkladá súdu správu o účinkoch opatrení, ktoré boli prijaté na odstránenie dôvodov, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť a informuje súd o možnostiach zrušenia ústavnej starostlivosti alebo zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, pestúnskej starostlivosti alebo o možnosti osvojenia.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 12P/247/2012 zo dňa 23.08.2012 bol maloletý S. S. odovzdaný do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Výkon tejto náhradnej starostlivosti zlyhal a neosvedčil sa, a preto súd uznesením č.k. 21P/259/2012-17 zo dňa 31.08.2012 uznesenie o nariadení náhradnej

osobnej starostlivosti vo vzťahu k maloletému zrušil, a dočasne ho odovzdal do starostlivosti Detského domova so sídlom v S., W.. E. XX. Ústavná starostlivosť o maloletého sa vykonáva v detskom domove v S. od 05.09.2012.

Matka maloletého X. S. o svoje dieťa neprejavuje žiadny záujem, a v detskom domove dieťa nenavštívila. Na starostlivosť o maloleté dieťa finančne neprispieva.

Zástupca Detského domova v S. vypovedal, že matka žije túlavým spôsobom života a nachádza sa na neznámom mieste. Kde sa matka nachádza nevie nikto ani z jej rodiny. Maloletý S. je dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine detského domova v zmysle zákona č. 305/2005. Táto skutočnosť vyplýva aj zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine, oddelenia posudkovej činnosti, ktorý vydal lekársky posudok, podľa ktorého je maloletý S. S. dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť.

Zo správy detského domova zo dňa 06.02.2013 vyplýva, že maloletý S. sa na prostredie detského domova adaptoval bez výraznejších komplikácií.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že matka maloletého X. S. o svojho syna S. S. neprejavuje žiadny záujem. Maloletý je v detskom domove umiestnený od 05.09.2012, a matka ho ani raz nebola pozrieť. Zástupcovia detského domova, ani kolízny opatrovník nevedia, kde sa matka nachádza. Kde sa matka nachádza nevie ani nikto z jej rodiny. Nariadená náhradná osobná starostlivosť, ktorú vykonávala stará matka maloletého sa neosvedčila, a preto ju súd zrušil. Výchova maloletého a jeho zdravie je vážne ohrozené a narušené, a preto súd nariadil nad maloletým S. S. ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove na ul. E. XX, I. S., a to s účinnosťou od 05.09.2012. Vykonávanie ústavnej starostlivosti nad maloletým je nevyhnutné aj vzhľadom na lekársky posudok, podľa ktorého maloletý S. je dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje osobitnú starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine detského domova podľa § 53 ods. 2 písm. a/ a § 23 ods. 2 písm. e/ bod II. zákona č. 305/2005 o sociálno-právnej ochrane detí.

V súlade s ust. § 81 ods. 1 Zákona o rodine, súd rozhodol aj o vyživovacej povinnosti matky X. S., ktorú zaviazal platiť na maloletého S. S. výživné vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy vopred, do 20-teho dňa v mesiaci, s účinnosťou od 05.09.2012, a to na účet Detského domova na ul. E. XX, I. S.. Zároveň súd rozhodol aj o tom, že dlh na výživnom za obdobie od 05.09.2012 do 31.01.2013, v sume 128,79 € (26,64 € x štyri mesiace + pomerná časť výživného za mesiac september 2012) zaplatí matka X. S. Detskému domovu v S. do 30.04.2013.

Za účelom sledovania spôsobu výkonu ústavnej starostlivosti súd nariadil Detskému domovu v S., aby dvakrát do roka predložil súdu správu o vykonávaní ústavnej starostlivosti o maloletého S. S., a to vždy do 30.06. a 30.12. každého roka.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd Žilina prostredníctvom podpísaného súdu (dvojmo).

Podľa ust. § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa ust. § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

Podľa ust. § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.